Scénář - reportáž Milena Raisová

L/E/A: Paní Raisová se narodila roku 1935 na Chvalech a žila zde celý svůj život. Dodnes si uchovala spoustu vzpomínek.

P.R.: Prázdná silnice, žádná auta, nikdo neměl auto, jelo jedno auto za den možná za týden. - 1:42-1:52

V obchodech to bylo tak, že kromě peněz jste museli mít ještě potravinové lístky. A ty vám vždycky v obchodě ustřihli a co jste tam měli, to vám dali - jestli to byl chleba, mouka, cokoli. Lístků bylo velice málo, nestačily. (Lidi se museli o sebe moc a moc starat.) Kdo mohl, začal pěstovat na zahradě všechno možné.

- 14:12-14:45

L/E/A: Už od školky chtěla být paní učitelkou a toho v budoucnu také dosáhla. Učila 42 let. Do školky chodila sama a jednou dokonce šla i za školku.

P.R.: Maminka zavřela vrata, já jsem se vrátila zpátky a řekla jsem: ,,Dneska školka není. Paní učitelka nepřišla.´´ Maminka mi uvěřila. Bylo to dobré. Prošlo mi to. Zůstala jsem doma. - 11:20-11:35

L/E/A: Do první třídy nastoupila paní Raisová ještě za Protektorátu. Vzpomíná na dvojjazyčné učebnice a výuku němčiny. Nelehká doba ovlivňovala život nejen dospělých, ale i dětí.

P.R.: Také jsme dostali rozkaz, museli jsme přinést nějaký oděv pro vojáky německé, kteří byli na frontě. Svetry, kabáty a takové věci. My jsme nic takového doma neměli, a tak moje maminka ustřihla nějaké ponožky a udělala z toho něco takového, aby si to natáhli na ruce, aby je nezábli. Mně se to zdálo strašně chudé, pro ostudu jsem si myslela, že tam s tím půjdu do té školy. A tak jsem protestovala a řekla jsem, že tedy nepůjdu. Prvně v životě a naposledy mě tatínek plácnul, protože mi řekl, že musím. My jako děti jsme nemohly pochopit, že by za to rodiče dostali - protože to se považovalo za sabotáž, kdyby se něco takového neudělalo. Takže jsme všichni museli občas něco na ty vojáky do školy přinést.

- 15:57 - 17:09

L/E/A: Poslední dny druhé světové války si dodnes paní Raisová dobře pamatuje.

P.R.: 7.5. tatínek řekl: ,,Vypadá to špatně.´´ Protože s dědečkem poslouchali to tajné rádio, tak jsme se nastěhovali do sklepa. - 18:39- 18:52

Schörnerova armáda byla u Hradce Králového a dostali rozkaz, že pojedou na Prahu a srovnají ji se zemí. Armáda jela po naší Náchodské ulici na Prahu. - 19:52 – 20:13

Dojeli k našemu domu s motorkou a křičeli: ,,Achtung, achtung, in Prag ist arma.´´ Ty se najednou všichni zalekli. - 20:34- 20:48

Co se motorka v Praze dozvěděla? No jaká tam byla armáda? Ruská to nebyla. Oni totiž tam přijeli z druhé strany Vlasovci. - 22:59-23:07

L/E/A: Bratranec maminky paní Raisové – Jan Kaucký, dokonce dostal vyznamenání od pana prezidenta Václava Havla.

P.R.: Byl letec, utekl hned, jak přišli Němci, do zahraničí, do Anglie. A stal se tam letcem, kde bojoval v letectvu proti Němcům. - 34:23- 34:39

L/E/A: Paní Raisová byla ředitelkou zvláštní školy za totality i presto, že nebyla členkou KSČ.

P.R.: Než můj tatínek zemřel, tak protože chodil do školy s Antonínem Novotným - to byl potom prezident. A když se stal tím prezidentem, tak tatínek mi říkal ,,Prosím tě, slib mně, že se nikdy nedáš do KSČ.´´ Protože věděl, kdo to byl, co vše udělal a jaký to byl ošklivý člověk. - 49:25-49:53

L/E/A: Paní Raisová si řídila jedním mottem a to by také ráda vzkázala nám.

P.R.: Opravdu, co můžete se učte, i když vás předmět nezajímá, nikdy nevíte, kdy to budete potřebovat. - 52:18-52:27